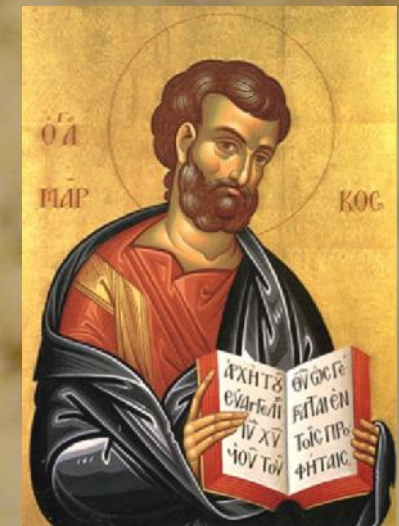

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & structuur

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De confrontatie met de tempeloverheden

'En Hij begon tot hen in gelijkenissen te spreken: Een mens plantte een wijngaard en zette er een omheining omheen, groef een persbak en bouwde een toren; en hij verhuurde hem aan pachters en ging buitenslands. En hij zond op de bestemde tijd een slaaf naar de pachters, opdat hij van de pachters ontving van de vruchten van de wijngaard. En zij namen en sloegen hem en zonden hem met lege handen weg. En opnieuw zond hij tot hen een andere slaaf, en die verwondden zij aan het hoofd en deden hem oneer aan. En hij zond een ander, en die doodden zij; en vele anderen: sommigen sloegen zij en anderen doodden zij. Nog een had hij, een geliefde zoon; hij zond hem als laatste tot hen en zei: Zij zullen mijn zoon ontzien. Die pachters echter zeiden tot elkaar: Deze is de erfgenaam; komt, laten wij hem doden en de erfenis zal van ons zijn. En zij namen en doodden hem en wierpen hem buiten de wijngaard. Wat zal de heer van de wijngaard dan doen? Hij zal komen en de pachters ombrengen en de wijngaard aan anderen geven. Hebt u ook niet dit Schriftwoord gelezen: 'De steen die de bouwlieden hebben verworpen, die is geworden tot een hoeksteen; van de Heer is dit gebeurd en het is wonderlijk in onze ogen'? En zij trachtten Hem te grijpen, en zij waren bang voor de menigte, want zij begrepen dat Hij met het oog op hen deze gelijkenis had gesproken. En zij verlieten Hem en gingen weg. En zij zonden tot Hem enigen van de farizeeën en de herodianen, opdat zij Hem op een woord zouden vangen. En zij kwamen en zeiden tot Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en U om niemand bekommert, want U kijkt mensen niet naar de ogen, maar in waarheid leert U de weg van God. Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen?

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De confrontatie met de tempeloverheden

'Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tot hen: Waarom verzoekt u Mij? Brengt Mij een denaar opdat Ik die zie. Zij nu brachten die. En Hij zei tot hen: Van wie is dit beeld en dit opschrift? Zij nu zeiden tot Hem: van de keizer. Jezus nu zei tot hen: Geeft aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is. En zij verwonderden zich over Hem. En er kwamen sadduceeën naar Hem toe, die zeggen dat er geen opstanding is; en zij vroegen Hem aldus: Meester, Mozes heeft ons voorgeschreven: Als iemands broer sterft en een vrouw achterlaat en geen kind nalaat, laat dan zijn broer zijn vrouw nemen en voor zijn broer nageslacht verwekken. Er waren zeven broers; en de eerste nam een vrouw en liet bij zijn sterven geen nageslacht na. En de tweede nam haar en stierf zonder nageslacht na te laten; en de derde evenzo. En de zeven lieten geen nageslacht na; het laatst van allen stierf ook de vrouw.

In de opstanding, wanneer zij zullen opstaan, wie van hen zal zij tot vrouw zijn? Want alle zeven hebben haar tot vrouw gehad. Jezus zei tot hen: Dwaalt u niet daardoor, dat u de Schriften niet kent, noch de kracht van God? Want wanneer zij uit de doden opstaan, trouwen zij niet en worden niet uitgehuwelijkt, maar zij zijn als engelen in de hemelen. Wat nu de doden betreft, dat zij worden opgewekt, hebt u niet gelezen in het boek van Mozes, bij de braamstruik, hoe God tot hem sprak en zei: 'Ik ben de God van Abraham en de God van Izaak en de God van Jakob? Hij is niet een God van doden maar van levenden. U dwaalt heel erg.'

(12:1-27)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & pachters (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en de Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Gelijkenis van de wijngaard & pachters

'En Hij begon tot hen in gelijkenissen te spreken: Een mens plantte een wijngaard en zette er een omheining omheen, groef een persbak en bouwde een toren; en hij verhuurde hem aan pachters en ging buitenslands. En hij zond op de bestemde tijd een slaaf naar de pachters, opdat hij van de pachters ontving van de vruchten van de wijngaard. En zij namen en sloegen hem en zonden hem met lege handen weg. En opnieuw zond hij tot hen een andere slaaf, en die verwondden zij aan het hoofd en deden hem oneer aan. En hij zond een ander, en die doodden zij; en vele anderen: sommigen sloegen zij en anderen doodden zij. Nog een had hij, een geliefde zoon; hij zond hem als laatste tot hen en zei: Zij zullen mijn zoon ontzien. Die pachters echter zeiden tot elkaar: Deze is de erfgenaam; komt, laten wij hem doden en de erfenis zal van ons zijn. En zij namen en doodden hem en wierpen hem buiten de wijngaard.' (Mk.12:1-8)

- ❖ **Opnieuw** gaat Jezus nadat Hij weerstaan wordt door 'Jeruzalem', **reageren** door...
- ❖ Achtergrond voor deze 'juridische gelijkenis' is de gelijkenis van de wijngaard in Jesaja 5
- ❖ Gods volk gezien als een wijngaard, Jahweh is de Landheer → **vrucht voort brengen**
- ❖ **Het uitgangspunt** → het land & volk is niet hun eigendom, maar van de Landheer; Jahweh
- ❖ Gezien de actuele situatie in Israëel, hoe zullen de menigten '**de landheer**' interpreteren?

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Gelijkenis van de wijngaard & pachters

'En Hij begon tot hen in gelijkenissen te spreken: Een mens plantte een wijngaard en zette er een omheining omheen, groef een persbak en bouwde een toren; en hij verhuurde hem aan pachters en ging buitenslands. En hij zond op de bestemde tijd een slaaf naar de pachters, opdat hij van de pachters ontving van de vruchten van de wijngaard. En zij namen en sloegen hem en zonden hem met lege handen weg. En opnieuw zond hij tot hen een andere slaaf, en die verwondden zij aan het hoofd en deden hem oneer aan. En hij zond een ander, en die doodden zij; en vele anderen: sommigen sloegen zij en anderen doodden zij. Nog een had hij, een geliefde zoon; hij zond hem als laatste tot hen en zei: Zij zullen mijn zoon ontzien. Die pachters echter zeiden tot elkaar: Deze is de erfgenaam; komt, laten wij hem doden en de erfenis zal van ons zijn. En zij namen en doodden hem en wierpen hem buiten de wijngaard.' (Mk.12:1-8)

- ❖ De menigten hebben Jezus' bedoelingen wellicht niet begrepen, *...maar de overheden wel*
'...want zij begrepen dat Hij met het oog op hen deze gelijkenis had gesproken.' (Mk.12:12)
- ❖ **De 'pachters' weigeren de rechten te erkennen die de Landheer als eigenaar heeft**
- ❖ **Het dwaze plan** ➡ als we de erfgenaam doden, zal de landheer ons de erfenis laten?!
- ❖ Israëls geschiedenis leert dat dit boze, moorddadige plan, *geen goede afloop kan hebben*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Gelijkenis van de wijngaard & pachters

'En Hij begon tot hen in gelijkenissen te spreken: Een mens plantte een wijngaard en zette er een omheining omheen, groef een persbak en bouwde een toren; en hij verhuurde hem aan pachters en ging buitenslands. En hij zond op de bestemde tijd een slaaf naar de pachters, opdat hij van de pachters ontving van de vruchten van de wijngaard. En zij namen en sloegen hem en zonden hem met lege handen weg. En opnieuw zond hij tot hen een andere slaaf, en die verwondden zij aan het hoofd en deden hem oneer aan. En hij zond een ander, en die doodden zij; en vele anderen: sommigen sloegen zij en anderen doodden zij. Nog een had hij, een geliefde zoon; hij zond hem als laatste tot hen en zei: Zij zullen mijn zoon ontzien. Die pachters echter zeiden tot elkaar: Deze is de erfgenaam; komt, laten wij hem doden en de erfenis zal van ons zijn. En zij namen en doodden hem en wierpen hem buiten de wijngaard.' (Mk.12:1-8)

- ❖ De menigten hebben Jezus' bedoelingen wellicht niet begrepen, ...*maar de overheden wel*
'...want zij begrepen dat Hij met het oog op hen deze gelijkenis had gesproken.' (Mk.12:12)
- ❖ **De 'pachters' weigeren de rechten te erkennen die de Landheer als eigenaar heeft**
- ❖ Indien 'de menigten' denken dat Rome 'de landheer' is, ...*zelfs dan zal het slecht aflopen*
- ❖ In 65 na Chr. wordt Israël bereid gevonden om dit risico te nemen ➡ opstand tegen Rome

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Gelijkenis van de wijngaard & pachters

'Wat zal de heer van de wijngaard dan doen? Hij zal komen en de pachters ombrengen en de wijngaard aan anderen geven. Hebt u ook niet dit Schriftwoord gelezen: 'De steen die de bouwlieden hebben verworpen, die is geworden tot een hoeksteen; van de Heer is dit gebeurd en het is wonderlijk in onze ogen?' En zij trachtten Hem te grijpen, en zij waren bang voor de menigte, want zij begrepen dat Hij met het oog op hen deze gelijkenis had gesproken. En zij verlieten Hem en gingen weg.'

(Mk.12:9-12)

❖ **De Zoon** ➡ geen erkenning & respect die een erfgenaam verdient ➡ onbarmhartig oordeel

'U zult hen verpletteren met een ijzeren scepter, U zult hen in stukken slaan als aardewerk.

Nu dan, koningen, handel verstandig. Laat u onderwijzen, rechters van de aarde.' (Psalm 2:9,10)

'Jahweh is aan uw rechterhand. Hij verplettert koningen ten dage van zijn toorn;

Hij oefent gericht onder de heidenen, hoopt lijken op, verplettert hoofden op het wijde veld.' (Ps.110:5,6)

❖ Israëls 'hoofden' zijn evenals de 'rebelse heidenvorsten' **Gods vijanden** geworden

'De koningen van de aarde zijn opgestaan en de oversten zijn samen bijeenverzameld tegen de Heer en tegen zijn Gezalfde'. Want in waarheid zijn in deze stad verzameld tegen uw heilige knecht Jezus, die U hebt gezalfd, zowel Herodes als Pontius Pilatus met de naties en stammen van Israël.' (Hd.4:26,27)

'Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd.

Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden.' (Jes.63:10)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Gelijkenis van de wijngaard & pachters

'Wat zal de heer van de wijngaard dan doen? Hij zal komen en de pachters ombrengen en de wijngaard aan anderen geven. Hebt u ook niet dit Schriftwoord gelezen: 'De steen die de bouwlieden hebben verworpen, die is geworden tot een hoeksteen; van de Heer is dit gebeurd en het is wonderlijk in onze ogen?' En zij trachtten Hem te grijpen, en zij waren bang voor de menigte, want zij begrepen dat Hij met het oog op hen deze gelijkenis had gesproken. En zij verlieten Hem en gingen weg.'

(Mk. 12:9-12)

- ❖ De '**bouwlieden**' worden naar Qumran & tradities begrepen als; religieuze leiders, leraars
- ❖ Het zijn de religieuze leiders & leraars die de **natie Israel** '**bouwen**' (onderwijs & leiding)
- ❖ Jezus is de hoeksteen v/d nieuwe tempel, die de oude die in zee geworpen wordt, *vervangt*
- ❖ Indien ze werkelijk hadden vestaan wat Jezus bedoelt, *hadden ze zich bekeerd...*
- ❖ Jezus leert hen wat het gevolg zal zijn als zij hun voornemen om Hem te doden doorzetten!
- ❖ Dit is wederom een gelijkenis, en **de uitwerking** laat niet op zich wachten:

'...maar tot hen die buiten zijn, komt alles in gelijkenissen, opdat zij kijkend kijken en niet zien, en horend horen en niet verstaan; opdat zij niet misschien zich bekeren en hun vergeven wordt.' (Mk. 4:12)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & pachters (12:1-12)
 - III. **Caesar & keizerlijke belastingen** (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en de Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Caesar & keizerlijke belastingen

'En zij zonden tot Hem enigen van de farizeeën en de herodianen, opdat zij Hem op een woord zouden vangen. En zij kwamen en zeiden tot Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en U om niemand bekommert, want U kijkt mensen niet naar de ogen, maar in waarheid leert U de weg van God. Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen? Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tot hen: Waarom verzoekt u Mij? Brengt Mij een denaar opdat Ik die zie. Zij nu brachten die. En Hij zei tot hen: Van wie is dit beeld en dit opschrift? Zij nu zeiden tot Hem: van de keizer. Jezus nu zei tot hen: Geeft aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is. En zij verwonderden zich over Hem.' (Mk.12:13-17)

- ❖ De **tempeloverheden** sturen een 'vreemd' gezantschap om Jezus ten val te brengen!
- ❖ Waar hebben we deze 'ongewone bondgenoten' nog samen 'actief' gezien?
- ❖ Farizeeën ontmaskerd ➡ heiligheid & reinheid? ➡ lijken als 2 druppels water op Herodes!
- ❖ *Het is hen niet om een correct antwoord te doen, niettemin betreft dit een gevoelige kwestie*
- ❖ De gehate keizerlijke belasting was verordend in 6 v. Chr. ➡ Inspiratiebron voor de Zeloten
- ❖ *Onder de toehoorders zijn er die Jezus' intocht, - een duidelijk statement - gezien hebben...*
- ❖ **Welk antwoord zouden zij uit Jezus mond willen horen?!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Caesar & keizerlijke belastingen

'En zij zonden tot Hem enigen van de farizeeën en de herodianen, opdat zij Hem op een woord zouden vangen. En zij kwamen en zeiden tot Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en U om niemand bekommert, want U kijkt mensen niet naar de ogen, maar in waarheid leert U de weg van God. Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen? Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tot hen: Waarom verzoekt u Mij? Brengt Mij een denaar opdat Ik die zie. Zij nu brachten die. En Hij zei tot hen: Van wie is dit beeld en dit opschrift? Zij nu zeiden tot Hem: van de keizer. Jezus nu zei tot hen: Geeft aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is. En zij verwonderden zich over Hem.' (Mk.12:13-17)

- ❖ 25 jaar voordien riep Johannes van Gischala uit Galilea op tot een opstand tegen Rome
- ❖ **Waarom verzet?** ➡ keizerlijke belasting had dezelfde achtergrond als de tienden in Israel
- ❖ **Tienden achterhouden** is dus het 1^e teken van een rebelse houding t.a.v. Jahweh (Caesar!?)
- ❖ *In tegenstelling tot wat zij menen, zijn de verplichtingen jegens God & Caesar niet in conflict*
- ❖ In dat verband is Jezus' antwoord in lijn met de profeten ➡ zij zagen Gods hand in dit...

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Caesar & keizerlijke belastingen

'En zij zonden tot Hem enigen van de farizeeën en de herodianen, opdat zij Hem op een woord zouden vangen. En zij kwamen en zeiden tot Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en U om niemand bekommert, want U kijkt mensen niet naar de ogen, maar in waarheid leert U de weg van God.

Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen? Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tot hen: Waarom verzoekt u Mij? Brengt Mij een denaar opdat Ik die zie.

Zij nu brachten die. En Hij zei tot hen: Van wie is dit beeld en dit opschrift? Zij nu zeiden tot Hem:

van de keizer. Jezus nu zei tot hen: Geeft aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is.

En zij verwonderden zich over Hem.' (Mk.12:13-17)

- ❖ Hun 1^e stap in het opzetten van de valstrik bestaat erin een rookgordijn op te werpen
- ❖ Hun vleiende taal is bedoeld om Jezus in het nauw te drijven, *zodat Hij geen kant op kan*
- ❖ *Ironisch genoeg is hun getuigenis over Hem, de gehele waarheid (2x)*
- ❖ Hebben goed nagedacht over de vraag, *hoe Jezus ook antwoordt*, Hij zit altijd in de klem
- ❖ *Ofwel is Jezus een landverrader ➡ Hij zal zeker door de menigten verworpen worden*
- ❖ *Ofwel is Hij een rebellenvoer ➡ Hij zal aangeklaagd, veroordeeld & gekruisigd worden*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Caesar & keizerlijke belastingen

'En zij zonden tot Hem enigen van de farizeeën en de herodianen, opdat zij Hem op een woord zouden vangen. En zij kwamen en zeiden tot Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en U om niemand bekommert, want U kijkt mensen niet naar de ogen, maar in waarheid leert U de weg van God. Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen? Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tot hen: Waarom verzoekt u Mij? Brengt Mij een denaar opdat Ik die zie. Zij nu brachten die. En Hij zei tot hen: Van wie is dit beeld en dit opschrift? Zij nu zeiden tot Hem: van de keizer. Jezus nu zei tot hen: Geeft aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is. En zij verwonderden zich over Hem.' (Mk.12:13-17)

- ❖ Zonder aanzien noch bekommernis, antwoordt Hij hen naar waarheid → Huichelaars!
- ❖ Jezus' vraag is subliem, gezien vanuit het feit hoe Israel tegen 'beeltenissen' aankijkt!
- ❖ Kennelijk hoeven ze niet veel moeite te doen om er eentje te vinden in hun tempel...
- ❖ **Opschrift** → Tiberius Caesar Augustus, zoon van de goddelijke Augustus
- ❖ Jezus verwerpt hun **of / of** benadering in deze, het is een **en / en** verhaal !
- ❖ Antwoordt Jezus hun vraag? Weten ze nu, **of** ze nu wel **of** niet, belasting moeten betalen?

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Caesar & keizerlijke belastingen

'En zij zonden tot Hem enigen van de farizeeën en de herodianen, opdat zij Hem op een woord zouden vangen. En zij kwamen en zeiden tot Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en U om niemand bekommert, want U kijkt mensen niet naar de ogen, maar in waarheid leert U de weg van God. Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen? Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tot hen: Waarom verzoekt u Mij? Brengt Mij een denaar opdat Ik die zie. Zij nu brachten die. En Hij zei tot hen: Van wie is dit beeld en dit opschrift? Zij nu zeiden tot Hem: van de keizer. Jezus nu zei tot hen: Geeft aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is. En zij verwonderden zich over Hem.' (Mk.12:13-17)

- ❖ Zonder aanzien noch bekommernis, antwoordt Hij hen naar waarheid → Huichelaars!
- ❖ Jezus' vraag is subliem, gezien vanuit het feit hoe Israel tegen 'beeltenissen' aankijkt!
- ❖ Kennelijk hoeven ze niet veel moeite te doen om er eentje te vinden in hun tempel...
- ❖ **Opschrift** → Tiberius Caesar Augustus, zoon van de goddelijke Augustus
- ❖ Jezus verwerpt hun **of / of** benadering in deze, het is een **en / en** verhaal !
- ❖ We leven in een complexe wereld waar 2 koninkrijken samen aanwezig zijn

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Caesar & keizerlijke belastingen

'En zij zonden tot Hem enigen van de farizeeën en de herodianen, opdat zij Hem op een woord zouden vangen. En zij kwamen en zeiden tot Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en U om niemand bekommert, want U kijkt mensen niet naar de ogen, maar in waarheid leert U de weg van God. Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen? Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tot hen: Waarom verzoekt u Mij? Brengt Mij een denaar opdat Ik die zie. Zij nu brachten die. En Hij zei tot hen: Van wie is dit beeld en dit opschrift? Zij nu zeiden tot Hem: van de keizer. Jezus nu zei tot hen: Geeft aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is. En zij verwonderden zich over Hem.' (Mk.12:13-17)

- ❖ Zoals al zo vele malen is gebleken in Markus, is Rome, helemaal niet het probleem
- ❖ Het probleem is dat zij als dragers van Gods beeltenis, *God niet geven wat Hem toekomt!*
- ❖ Naar Psalm 2 → loyauteit aan de Heer Jezus betonen → **kus de Zoon...**
- ❖ Naar het evangelie van het Koninkrijk → bekering, cruciform discipelschap, vrucht dragen
- ❖ *Maar hoewel zij diep onder de indruk zijn van Jezus' antwoord, verandert er niets...*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & pachters (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. **Vraag over de opstanding** (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en de Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

